

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2017 թ.
դեկտեմբերի 21-ի նիստի N 53
արձանագրային որոշման

ԾՐԱԳԻՐ

**Կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման համար տրամադրվող վարկերի
տոկոսադրույքների սուբսիդավորման**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
1. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ	4
2. ՈՌՈԳՄԱՆ ԿԱԹԻԼԱՅԻՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4
3. ԾՐԱԳՐԻ ՏԱՐԱԾՔԸ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ	5
4. ԾՐԱԳՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆ.....	5
5. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	6
6. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ	7
7. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ	9
8. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ	10
ՀԱՅՏԻ ՁԵՎԱԶԱՓ	11
ԱՂՅՈՒՍԿԱՆԵՐ	

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանի Հանրապետության ոռոգելի գոտու գյուղատնտեսական շրջանառության մեջ ընդգրկված բարձրարժեք մշակաբույսերի՝ պտղատու և խաղողի այգիների, ինչպես նաև բանջարաբոստանային մշակաբույսերի մշակությունը, դրանց տարածքների ավելացումը և բերքատվության բարձրացումը հանդիսանում է գյուղատնտեսության կայուն զարգացման ռազմավարության գերակա ուղղություններից մեկը:

2. Համաձայն ՀՀ ազգային վիճակագրության ծառայության տվյալների՝ 2016 թվականին Հայաստանի Հանրապետությունում մշակվել են 37,96 հազ. հա բանջարաբոստանային մշակաբույսեր, այդ թվում 30,7 հազ. հա՝ բանջարանոցային, 7,26 հազ. հա՝ բոստանային: Բազմամյա տնկարկների՝ պտղատու և խաղողի այգիների տարածքը կազմել է 57,9 հազ. հա, այդ թվում 40,6 հազ. հա՝ պտղատու, 17,3 հազ. հա՝ խաղողի: Այսինքն, բարձրարժեք մշակաբույսերի հողատարածքները կազմում են 95,86 հազ. հա, որոնց ավանդական՝ ակոսային եղանակով ոռոգման համար պահանջվում է շուրջ 660,0 մլն.մ³ ջուր, իսկ հաշվի առնելով ոռոգման համակարգում ջրի կորուստները՝ շուրջ 1,0 մլրդ մ³:

3. Վերջին տարիներին Հայաստանի Հանրապետությունում՝ կապված կլիմայի գլոբալ փոփոխությունների և Արարատյան հարթավայրի ստորգետնյա ջրերի աննախադեպ սպառման հետ, ստեղծվել է ջրային ռեսուրսների խիստ դեֆիցիտ, որը զգալի բացասական ազդեցություն է թողնում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կայուն ջրամատակարարման վրա: Չնայած կառավարության կողմից քայլեր են ձեռնարկվում՝ նոր ջրամբարների կառուցման և ստորերկրյա ջրային պաշարների օգտագործման կրճատման ճանապարհով հիմնախնդրի լուծման ուղղությամբ, այնուամենայնիվ դրանք զգալի ժամանակ և ֆինանսական միջոցներ են պահանջում: Ջրային պաշարների դեֆիցիտի լրացումը Սևանա լճի ջրային պաշարների հաշվին հանգեցնում է էկոլոգիական խնդիրների, որը լուրջ մտահոգություն է առաջացնում հասարակության շրջանում:

4. Ստեղծված իրավիճակում ջրային պաշարների պահպանման և արդյունավետ օգտագործման գործում պետության դերը տարեց տարի առավել կարևորվում է: Այն ընդգրկում է ոռոգման քաղաքականության մշակում, այդ թվում՝ ոռոգման արդյունավետ համակարգերի ներդրման խթանում՝ հողօգտագործողներին սուբսիդավորման և երկարատև վարկավորման միջոցով:

5. Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման միջոցով գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի մատչելիության ծրագրերի գծով հանրապետությունում առկա է զգալի փորձ: Ընդհանուր առմամբ գյուղատնտեսական գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին 2011-2016 թվականներին տրամադրվել է շուրջ 119.4 հազար միավոր վարկ 99.1 մլրդ դրամ գումարով: Սուբսիդավորման գումարը կազմել է շուրջ 4.7 մլրդ դրամ:

6. Համաձայն ՀՀ ազգային վիճակագրության ծառայության ՀՀ 2014 թվականի գյուղատնտեսական համատարած հաշվառման տվյալների՝ հանրապետությունում 2701 ֆիզիկական անձի և 26 իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող սուբյեկտների հողատարածքներում (զբաղեցրած տարածքների (չափերի) վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ) ներդրվել են կաթիլային ոռոգման համակարգեր, 2878 ֆիզիկական անձի և 4 իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող սուբյեկտների հողատարածքներում՝ անձրևացման համակարգեր, իսկ 240196 ֆիզիկական անձի և 69 իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող սուբյեկտների հողատարածքները ոռոգվում են ակոսային եղանակով:

7. Թեև տրամադրված վարկային միջոցները ոռոգման արդյունավետ համակարգերի ներդրման նպատակով օգտագործման վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ, սակայն

ակնհայտ է, որ հանրապետությունում նշված համակարգերի տարածումն ընթանում է բավականին ցածր տեմպերով:

8. Բարձրարժեք մշակաբուսերով զբաղեցված հողատարածքների ոռոգման հիմնախնդրի լուծման համար նպատակահարմար է ջրախնայողական համակարգերի կիրառման խրախուսումը՝ մակերեսային ոռոգման համեմատությամբ դրանց առավելություններին ծանոթացման միջոցով ընդլայնելով ջրօգտագործողների իրազեկության մակարդակը, արդյունքում՝ նպաստելով այդ համակարգերի աստիճանական ներդրմանը:

1. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

9. Ծրագրի իրականացման ռազմավարական նպատակներն են՝

- 1) ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը,
- 2) հողօգտագործողների եկամուտների աճի ապահովումը:

10. Ծրագրի իրականացման նպատակը բարձրարժեք մշակաբույսերով՝ բազմամյա տնկարկներով և բանջարեղենային մշակաբուսերով զբաղեցված հողատարածքներում ոռոգման արդյունավետ եղանակների ներդրման խթանումն է:

11. Ծրագրի իրականացման նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել հիմնական խնդիրները՝

- 1) ընդլայնել մակերեսային ոռոգման նկատմամբ միկրոռոգման առավելությունների վերաբերյալ ջրօգտագործողների իրազեկության մակարդակը՝ շահագրգռելով վերջիններիս սեփական կամ վարկային միջոցներով իրենց հողակտորներում ներդնելու կաթիլային ոռոգման համակարգեր,
- 2) պետական աջակցություն ցուցաբերել կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման գործընթացում՝ գյուղատնտեսական բարձրարժեք մշակաբույսերի մշակությամբ զբաղված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրամադրվող՝ կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման համար նպատակային վարկերի տոկոսադրույքի մասնակի սուբսիդավորման միջոցով բարձրացնել վարկավորման մատչելիության մակարդակը:

2. ՈՌՈԳՄԱՆ ԿԱԹԻԼԱՅԻՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

12. Ոռոգման կաթիլային եղանակը, որը հիմնականում լայնորեն կիրառվում է այն երկրներում, որտեղ առկա է ոռոգման ջրի դեֆիցիտ և բարձր ինքնարժեք, ինչպես նաև ռելիեֆի կտրտվածություն, ջրգող օջախների առկայություն և այլն, շատ արդյունավետ է հատկապես բանջարեղենային մշակաբուսերի ու բազմամյա տնկարկների ոռոգման համար և նպատակահարմար է ինչպես փոքր տնտեսություններում, այնպես էլ արդյունաբերական մասշտաբով արտադրությունների համար:

13. Ջրերն ավելի արդյունավետ օգտագործելու հնարավորությունը կաթիլային ոռոգման ամենադրական բնութագրերից մեկն է՝ ջրի խնայողությունը մակերեսային ոռոգման համակարգի համեմատությամբ կազմում է ավելի քան 50%: Բացի այդ, ոռոգման կաթիլային եղանակն ունի հետևյալ առավելությունները.

- 1) կաթիլային ոռոգումը թույլ է տալիս ապահովել պարարտանյութերի մատուցումը ոռոգման ջրի հետ միասին բույսի աճի համար անհրաժեշտ տարբեր փուլերում, պարարտանյութերի ծախսը կրճատվում է 50%-ով,
- 2) ոռոգման տարածքի սահմանափակ խոնավեցումը չի խանգարում գյուղատնտեսական մեքենաների աշխատանքին, ոռոգումից հետո հողի չորացմանը սպասելու

անհրաժեշտություն չի առաջանում, բոլոր գյուղատնտեսական աշխատանքները կարելի է անցկացնել օպտիմալ ժամանակում,

- 3) կաթիլային ոռոգումը բացառում է մակերևութային հոսքը, այսինքն կանխում է հողի ջրային էրոզիան, հետևաբար այսպիսի ոռոգման համակարգը կարելի է օգտագործել անգամ զառիթափ լանջերում, անհարթ հատվածներում, ոչ կանոնավոր հողատարածքներում և այլն,
- 4) քանի որ միջշարային տարածությունը մնում է չոր, հեշտանում է պայքարը մոլախոտերի դեմ, բացի դրանից հնարավորություն է ստեղծվում ոռոգման ցանցի միջոցով օգտագործել հերբիցիդներ առանց ավելորդ աշխատանքների,
- 5) կաթիլային ոռոգման ժամանակ վեգետացիոն զանգվածի և պտղի խոնավեցում տեղի չի ունենում, ինչն ունի էական նշանակություն հիվանդությունների կանխման և բարձրորակ բերքի ստացման գործում և այլն:

14. Ոռոգման կաթիլային եղանակի առավելությունների մասին են խոսում որոշ երկրների փորձի արդյունքները, որտեղ այն կիրառվել է.

- 1) Հնդկաստանում բանջարանոցային մշակաբույսերի բերքատվությունը բարձրացել է 10-47%, միջինը՝ 27% ջրի խնայողությունը կազմել է 15-68%, միջինը՝ 38%: Բերքատվության բարձրացում է գրանցվել նաև 23%-ով խաղողի, 98%-ով նոնենու այգիներում, 50%-ով լոլիկի, 88%-ով ձմերուկի դաշտերում, իսկ ջրի խնայողությունը՝ 36-53%,
- 2) Հորդանանում, Մարոկկոյում, Թուրքիայում, Եգիպտոսում և Թունիսում բերքատվությունն աճել է 10-30 %-ով, ջրի խնայողությունը կազմել է 20-55%,
- 3) այլ հետազոտություններով ստացվել է, որ եկամուտ-ծախս հարաբերակցությունը կաթիլային ոռոգման համակարգի կիրառման դեպքում կազմել է 4.75՝ նոնենու, 2.05՝ խաղողի և 1.91՝ լոլիկի մոտ՝ մակերեսային եղանակով ոռոգման՝ համապատասխանաբար 2.8, 1.48 և 1.25 արդյունքների փոխարեն:

3. ԾՐԱԳՐԻ ՏԱՐԱԾՔԸ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

15. Ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում՝ սկսած 2018 թվականից:

16. Ծրագիրը նախատեսվում է ներդնել բազմամյա տնկարկներով (պտղատու և խաղողի այգիներ, հատապտուղներ), բանջարանոցային և բոստանային մշակաբույսերով զբաղեցված տարածքներում՝ բացառությամբ ջերմատների և ջերմոցային տնտեսությունների:

4. ԾՐԱԳՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆ

17. Ծրագրով նախատեսվում է ՀՀ պետական բյուջեի հաշվին, տարեկան 1.6-1.7 հազ. հա հողատարածքների հաշվարկով, սուբսիդավորել կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրմանն ուղղված վարկերի տոկոսադրույքների մինչև 12 տոկոսային կետը:

18. Տրամադրվելիք սուբսիդավորման գծով կանխատեսվող ծախսերի ֆինանսական գնահատման համար հիմք են ընդունվել հետևյալ գործոնները՝

- 1) վարկերը տրամադրվելու են առավելագույնը 14 %-ով,
- 2) 1 հա հողատարածքում համակարգի ներդրման միջին արժեքը 1.3 մլն դրամ է (կաթիլային ոռոգման համակարգի ներդրման համար անհրաժեշտ ֆինանսական ներդրումների մոտավոր հաշվարկները ներկայացվում են աղյուսակներ 1-3-ում), վարկավորման գումարը տարեկան 1600 հա հողատարածքների համար՝ շուրջ 2.0 մլրդ դրամ,

3) տրամադրվող վարկի մարման ժամկետը 3 տարի է, մարման պարբերականությունը՝ 6 ամիս:

19. Ծրագրի իրականացման համար 2018 թվականին կպահանջվի 114,652.778 հազ. դրամ, 2019 թվականին՝ 313,263.889 հազ. դրամ, 2020 թվականին՝ 425,208.333 հազ. դրամ, 2021 թվականին՝ 455,000.0 հազ. դրամ, 2022 թվականին՝ 966,875.0 հազ. դրամ (5-րդ տարում սուբսիդավորման համար անհրաժեշտ գումարը կազմում է 455,000.0 հազ. դրամ, իսկ մնացած 511,875.0 հազ. դրամը 5-րդ տարում վերցված վարկերի հաջորդող երեք տարիների 12 տոկոսային կետի սուբսիդավորման գումարն է, այդ թվում՝ 6-րդ տարվա սուբսիդավորման գումարը կազմում է 340,347.222 հազ. դրամ, 7-րդ տարվանը՝ 141,736.111 հազ. դրամ, 8-րդ տարվանը՝ 29,791.667 հազ. դրամ):

20. Ստորև ներկայացվող աղյուսակում ներկայացված են վարկի հաշվարկային պայմանները և դրանցից բխող ամսական վճարումները (կանխավճարը՝ 0%), իսկ պահանջվող սուբսիդիայի մանրամասն հաշվարկը ներկայացվում է աղյուսակ 5-ում:

Հաշվարկների պայմանները	
Վարկի միջին գումարը 1 հա-ի համար	1,300.0 հազ. դրամ
Վարկի տևողությունը	36 ամիս (3 տարի)
Վարկի մարման պարբերականությունը	6 ամիս

Տարի	Պահանջվող սուբսիդիա*, հազ. դրամ
1	114,652.778
2	313,263.889
3	425,208.333
4	455,000.0
5	966,875.0
Ընդամենը	2,275,000.0

5. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

21. Ծրագրի իրականացումից ակնկալվում են ինչպես քանակական, այնպես էլ որակական արդյունքներ: Մասնավորապես՝ ծրագրով նախատեսված թիրախային քանակությունն ապահովվելու դեպքում առաջիկա 5 տարում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝

1) քանակական

ա. ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում և էական խնայողություն (առնվազն 75 մլն մ³, 2018 թ.՝ 5 մլն մ³, 2019 թ.՝ 10 մլն մ³, 2020 թ.՝ 15 մլն մ³, 2021 թ.՝ 20 մլն մ³, 2022 թ.՝ 25 մլն մ³),

բ. բերքատվության աճ՝ շուրջ 9 մլրդ դրամ հավելյալ եկամուտ (2018 թ.՝ 0.6 մլրդ դրամ, 2019 թ.՝ 1.2 մլրդ դրամ, 2020 թ.՝ 1.8 մլրդ դրամ, 2021 թ.՝ 2.4 մլրդ դրամ, 2022 թ.՝ 3 մլրդ դրամ),

գ. ՀՀ պետական բյուջեի մուտքերի ավելացում՝ տարեկան ներդրվող գումարի առնվազն 17%-ի չափով՝ ավելացված արժեքի (նախատեսվող գումարի շուրջ 60%-ը ներդրվող

սարքավորումներն են) և շրջանառության (առնվազն՝ 5%) հարկերի տեսքով, ինչպես նաև, լրացուցիչ աշխատատեղերի ստեղծման շնորհիվ՝ եկամտահարկի տեսքով (տարեկան՝ ավելի քան 350.0 մլն դրամ),

դ. կաթիլային ոռոգման համակարգի շահագործման դեպքում տնտեսվում են ինչպես նյութական միջոցներ, այնպես էլ մարդկային ռեսուրս: Տնտեսված ժամանակից և ֆինանսական միջոցներից հնարավորություն է առաջանում մշակել հավելյալ տարածք: Մշակության կազմակերպման հավելյալ հնարավորությունը (խաղողի վազի, լուկի և խնձորենու օրինակներով) ներկայացվում է աղյուսակ 4-ում.

2) որակական

ա. բերքի որակի բարելավում,

բ. հանրապետության ջրային, էներգետիկ և հողային ռեսուրսների առավել արդյունավետ օգտագործում,

գ. շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության մեղմացում,

դ. մշակովի հողատարածքների ընդլայնում՝ պոտենցիալ ոռոգելի, սակայն փաստացի չմշակվող տարածքների մշակման խթանում,

ե. միկրոռոգման տեխնոլոգիաների տարածում գյուղացիական տնտեսություններում,

զ. ոռոգման համակարգի արդիականացման խթանում, ոռոգման շրջանում լարվածության նվազում, հաշվառման և կառավարման արդյունավետության բարձրացում,

է. ջրօգտագործողի (ֆերմերի) ֆինանսատնտեսական և սոցիալական վիճակի բարելավում, վճարունակության բարձրացում,

ը. գյուղական աղքատության մակարդակի կրճատում:

6. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ

22. Ծրագիրը կիրառործվի հետևյալ հիմնական մոտեցումների կիրառմամբ.

1) Ծրագրի շահառուներն են կաթիլային համակարգի ներդրման համար սույն ծրագրի պայմաններին համապատասխան պայմանագիր կնքած գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողները (ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, անհատ ձեռնարկատերերը), որոնք բավարարում են ծրագրին մասնակից բանկի կամ վարկային կազմակերպության ֆինանսական (վարկունակության) պահանջները (այսուհետ՝ Վարկառու).

2) Ծրագրի մասնակիցներն են.

ա. ցանկացած բանկ կամ վարկային կազմակերպություն (այսուհետ՝ Ֆինանսական կառույցներ), որը սույն ծրագրի պայմաններին համապատասխան վարկ է տրամադրում տնտեսավարողներին: Ծրագրի մասնակից կարող են դառնալ այն Ֆինանսական կառույցները, որոնք բավարարում են ծրագրի պահանջներին.

բ. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմի «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի գյուղական ֆինանսավորման կառույցը (այսուհետ՝ ԳՖԿ).

գ. Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը.

դ. ծրագրի շրջանակներում կաթիլային համակարգեր ներդնող այն մասնագիտացված կառույցները, որոնք, բավարարելով ներքոհիշյալ պայմաններին և չափանիշներին, ներայացնելով համապատասխան հայտ (ձևաչափը կցվում է), կընդգրկվեն ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից հրապարակված ցանկում (այսուհետ՝ Կապալառու)

– մեկ միավոր հողատարածքում կաթիլային ոռոգման համակարգի ներդրումը՝ սխեմայի կազմումն ու տեղադրումն իրականացվում է մեկ կազմակերպության կողմից,

– կաթիլային ոռոգման համակարգի սխեմայի բացատրական մասում պարտադիր ներառվում են բույսի՝ ջրի պահանջարկի հիմնավորումը, ոռոգման և պարարտացման կառավարման ծրագրերը, ինչպես նաև լիարժեք տեղեկություններ սարքավորումների ծագման, այդ թվում՝ օգտագործված նյութերի մասին,

– համակարգի տեղադրումից հետո առնվազն մեկ տարվա ընթացքում համակարգի շահագործման վերաբերյալ մասնագիտական խորհրդատվության տրամադրումն ու երաշխիքային սպասարկումն իրականացնում է համակարգը ներդնող կազմակերպությունը՝ Կապալառուն,

– Կապալառուն պետք է ունենա նախորդ տարիներին նմանատիպ աշխատանքների կատարման փորձ.

3) վարկավորման և վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գործընթացը.

ա. վարկերը տրամադրվելու են Հայաստանի Հանրապետության դրամով, առավելագույնը 14 % անվանական տոկոսադրույքով, ընդ որում, վարկի հետ կապված Ֆինանսական կառույցների ծառայությունների համար այլ վճարներ (կանխիկացման վճար, սպասարկման վճար, միջնորդավճարներ և այլն) չեն գանձվում.

բ. Ծրագրի շրջանակներում 1 հա-ի համար կատարվող վարկային ներդրումը անկախ մշակաբուսից կազմում է առավելագույնը 2.2 մլն դրամ: Սույն ծրագրով տրամադրվող վարկի գումարը մեկ Վարկառուի համար չի կարող գերազանցել 150.0 մլն դրամը՝ հնարավորինս շատ տնտեսավարողների Ծրագրից օգտվելու հնարավորություն ընձեռելու նպատակով.

գ. Վարկավորման գործընթացը նախաձեռնում են Վարկառուները՝ մի կողմից երկկողմ պայմանագիր կնքելով իր կողմից նախընտրելի Կապալառուի հետ, և մյուս կողմից դիմելով Ֆինանսական կառույցին՝ տվյալ պայմանագրի շրջանակում վարկավորում ստանալու համար.

դ. Ֆինանսական կառույցի կողմից Վարկառուին տրամադրվող վարկով նախատեսված գումարը (ֆինանսական կառույցի վարկունակության պահանջներին բավարարելու դեպքում) Վարկառուի և Կապալառու միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա՝ անկանխիկ եղանակով, միանվագ կամ փուլ առ փուլ՝ նպատակային մոնիթորինգ անցկացնելուց հետո փոխանցում է Կապալառուի համապատասխան հաշվին.

ե. վարկի մայր գումարի համար կարող է սահմանվել արտոնյալ ժամկետ՝ առավելագույնը տարեկան 6 ամիս,

զ. վարկի մարման ժամկետը մինչև 3 տարի է, վարկի մարման գործընթացն իրականացվում է Ֆինանսական կառույցի և Վարկառուի միջև կնքվող պայմանագրով սահմանվող վարկի մարման ժամանակացույցով, իսկ վարկի տոկոսադրույքը հաշվարկվում է մայր գումարի մնացորդի նկատմամբ,

է. Վարկառուի կողմից վարկի մայր գումարի ժամկետից շուտ կատարված մարումների համար Ֆինանսական կառույցների կողմից տույժ և տուգանք չի հաշվարկվում ու չի գանձվում.

ը. վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գործընթացը նախաձեռնում են Ֆինանսական կառույցները, որոնք իրականացնում են սույն ծրագրի պայմաններին համապատասխան գործարքներ.

թ. վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումն իրականացվում է այնպիսի չափաքանակով, որպեսզի վարկերը Վարկառուներին տրամադրվեն 2 % տոկոսադրույքով.

ժ. վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումն իրականացվում է վարկի մայր գումարի և վարկի տոկոսադրույքի չսուբսիդավորվող մասի փաստացի մարումների հիման վրա.

ժա. տույժերը և (կամ) տուգանքները սուբսիդավորման ենթակա չեն.

ժբ. վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը ԳՖԿ-ի կողմից փոխանցվում է Ֆինանսական կառույցի համապատասխան հաշվին՝ տվյալ Ֆինանսական կառույցի հայտերի հիման վրա: Հայտի բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները սահմանվում են ԳՖԿ-ի և

տվյալ Ֆինանսական կառույցի միջև կնքվող պայմանագրով: Պայմանագրի օրինակելի ձևը մշակում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմի «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի գյուղական ֆինանսավորման կառույցը՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության հետ:

Ժգ. Ֆինանսական կառույցը վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտը ԳՖԿ է ներկայացնում ամիսը մեկ անգամ՝ ոչ ուշ, քան հաջորդ ամսվա հինգերորդ աշխատանքային օրը: ԳՖԿ-ն հայտն ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում բավարարում է հայտը և վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը փոխանցել համապատասխան Ֆինանսական կառույցի հաշվի համարին՝ եթե հայտը բավարարում է Ծրագրի պահանջներին:

4) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման դադարեցվում է՝

ա. Վարկառուի կողմից վարկը ոչ նպատակային օգտագործելու:

բ. եթե առկա են տվյալ վարկի մասով անընդմեջ վաթսույն օրվանից ավել ժամկետանց պարտավորություններ:

գ. Վարկառուի և Ֆինանսական կառույցի միջև կնքված պայմանագրի վաղաժամկետ լուծելու:

դ. Վարկառուի կողմից ներկայացված տեղեկություններում կեղծիքների հայտնաբերման:

ե. Վարկառուի կողմից վարկի ոչ նպատակային օգտագործման և կեղծ տեղեկատվություն տրամադրելու դեպքերում մինչ այդ պահը տրամադրված սուբսիդավորման գումարը ենթակա է վերադարձման (սուբսիդավորված գումարի վերադարձը ԳՖԿ-ին իրականացնում է Ֆինանսական կառույցը): Վերը նշված մնացած դեպքերում վարկի սուբսիդավորումը դադարեցվում է տվյալ վարկի մարման ժամանակացույցով սահմանված վարկի նախորդ մարման օրվանից սկսած:

7. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ

23. Ծրագրի մոնիթորինգն իրականացնում է ԳՖԿ-ն՝ Ֆինանսական կառույցների հայտերի վերլուծության և Վարկառուների ընտրանքային ստուգումների հիման վրա՝ համաձայն ներքին ընթացակարգի:

24. Վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտերի ամփոփման արդյունքում ԳՖԿ-ն ձևավորում է վիճակագրական տվյալների բազա, որը ներառում է տոկոսադրույքի սուբսիդավորվող վարկի մասին՝ ծրագրի իրականացման հետ կապված տեղեկատվությունը, արձանագրված խնդիրները և իրագործման դժվարությունները:

25. ԳՖԿ-ն Վարկառուների ընտրանքային ստուգումներ կարող է իրականացնել ծրագրի պայմաններին համապատասխանությունն ստուգելու նպատակով:

26. Ֆինանսական կառույցի կողմից վարկի մոնիթորինգն իրականացվում է համաձայն վերջինիս ներքին իրավական ակտերի/ընթացակարգերի, ընդ որում առաջին մոնիթորինգն իրականացվում է Կապալառուի կողմից համակարգը տեղադրելուց հետո երկու ամսվա ընթացքում:

27. Ֆինանսական կառույցը ԳՖԿ-ի և Ֆինանսական կառույցի միջև կնքվող պայմանագրով սահմանված ձևով հաշվետվություն է ներկայացնում ԳՖԿ-ին:

28. Վարկառուի կողմից վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ ներկայացված կեղծ տեղեկատվության ի հայտ գալու դեպքում Ֆինանսական կառույցը Վարկառուի գործող վարկը հանում է վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրից և իրավունք ունի միակողմանիորեն փոփոխել վարկի տոկոսադրույքը, կիրառելով տվյալ Ֆինանսական կառույցում գործող գյուղատնտեսական կամ բիզնես վարկերի համար սահմանված ավելի բարձր տոկոսադրույք:

29. ԳՖԿ-ն առնվազն 30 օրը մեկ անգամ հաշվետվություն է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն:

30. Հաշվետվությունը պարունակում է մանրամասն տեղեկատվություն ծրագրի ընթացքի մասին, այդ թվում՝

- 1) վարկերի մասին տեղեկատվություն՝ ըստ մարզերի համայնքների, վարկերի քանակը, գումարը, վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը,
- 2) տեղեկատվություն մոնիթորինգի արդյունքների մասին.
- 3) հայտնաբերված խախտումների մասին տեղեկատվություն.
- 4) առաջարկություններ ծրագրի պայմանների բարելավման կամ կատարելագործման վերաբերյալ և այլն:

8. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ

31. Ծրագրի հնարավոր ռիսկեր են համարվում՝

- 1) նախատեսված վարկային ռեսուրսների ոչ ամբողջական տեղաբաշխման հետևանքով վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման նախատեսված գումարներին համարժեք հայտերի բացակայությունը,
- 2) բնական աղետների, համաճարակների, կամ հիմնական միջոցների փչացման հետևանքով տրամադրված վարկային ռեսուրսների մայր գումարի վերադարձման և տոկոսադրույքի վճարման անհնարինությունը,
- 3) անբարենպաստ եղանակային պայմանները,
- 4) անբարեխիղճ տնօրինումը,
- 5) ներդնող կազմակերպության լուծարումը, որը երաշխիքային սպասարկման ընթացքում կարող է առաջացնել հավելյալ ծախսեր,
- 6) բերքի շուկայական գնի հնարավոր անկումը:

ՀԱՅՏ

Կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման աշխատանքների մասնակցության

..... ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) պատրաստակամություն է հայտնում մասնակցելու ՀՀ կառավարության 2017 թվականի նոյեմբերի ---ի N --- արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած «Կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման համար տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման» ծրագրի շրջանակներում իրականացվելիք՝ կաթիլային ոռոգման համակարգերի ներդրման աշխատանքներին:

Միաժամանակ հայտարարում եմ, որ՝

– մեկ միավոր հողատարածքում կաթիլային ոռոգման համակարգի ներդրումը՝ սխեմայի կազմումն ու տեղադրումը կիրականացվի Ընկերության կողմից,

– կաթիլային ոռոգման համակարգի սխեմայի բացատրական մասում կներառվեն բույսի՝ ջրի պահանջարկի հիմնավորումը, ոռոգման և պարարտացման կառավարման ծրագրերը, ինչպես նաև լիարժեք տեղեկություններ սարքավորումների ծագման, այդ թվում՝ օգտագործված նյութերի մասին,

– համակարգի տեղադրումից հետո առնվազն մեկ տարվա ընթացքում համակարգի շահագործման վերաբերյալ մասնագիտական խորհրդատվության տրամադրումն ու երաշխիքային սպասարկումը կիրականացվի Ընկերության կողմից,

– Ընկերությունն ունի նախորդ տարիներին նմանատիպ աշխատանքների կատարման - ----- տարվա փորձ:

Ներկայացնում եմ լրացուցիչ փաստաթղթեր՝ Ընկերության գործունեության և կատարած աշխատանքների մասին (ոչ պարտադիր դրույթ):

Հավաստիացնում եմ, որ սույն հայտով ներկայացված տեղեկատվությունն արժանահավատ է և ամբողջական: Գիտակցում եմ, որ որևէ կեղծ փաստաթուղթ կամ տեղեկատվություն ներկայացնելը հանգեցնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվության:

Պարտավորվում եմ ներկայացված տեղեկատվության որևիցե փոփոխության դեպքում այդ մասին տեղեկացնել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը:

Ստորագրող՝

.....
(պաշտոնը)

.....
(անունը, ազգանունը)

.....
(ստորագրությունը)

..... 201_թ.

Կ.Տ.